

«Meditasjon som løser seg fra sitt dypere, religiøse opphav ender påfallende ofte i at vi blir oss selv nok. Vi ender opp med å skape oss selv til vårt eget kunstverk, fortaapt i tidens narcissistiske villnis»

Olav Egil Aune kommenterer på side 2

Velg livet – stem blankt

Det du stemmer på, støtter du. Stemmer du på barnemordere, får du barnemord. Så enkelt og alvorlig er det.

Ærefrykt for livet eller respekt for alt menneskeliv fra unnfangelse til naturlig død burde være et absolutt minstekrav til alle politiske partier og stortings-

representanter. Politikk uten dette fundamentet og politikere uten denne respekten er livsfarlige. Ingen bør stemme på dem.

Bruk vett! Velg Livet! Stem blankt. Ellers får du uskyldig blod på dine hender. Ingen av partiene som stiller til valg, er villig til å gå inn i en hvilken som helst regjering. Alle har saker som er så viktige for dem at de ikke er villig til å kjøpslå med dem. Men livet blir utrolig nok ikke verdsatt så høyt av noe parti. Barn i mors

liv myrder de alle villig vekk uten å blunke for å oppnå andre goder.

Endog de partiene som bærer kristenavnet, ønske å delta i en regjering som har ansvar for effektueringen av abortloven.

Ikke engang et helt statsbudsjett bevilget til de aller beste formål vil kunne rettferdiggjøre ett eneste barnemord.

Ludvig Nessa

Den bortkomne sønnen som ikke vender hjem

Nyåndelige som har forlatt et kirkelig miljø er stort sett fornøyd med sin posisjon – mellom kors og karma.

Pål Ketil Botvar
● Forsker Stiftelsen Kirkeforskning (Kifo)

Ann Kristin Gresaker
● Stipendiat Stiftelsen Kirkeforskning (Kifo)

Forfatterne har sammen skrevet rapporten «Når troen tar nye veier – en studie av pendling mellom kristne og nyåndelige miljøer» (KIFO Rapport 2013: 1)

KRONIKK NYÅNDELIGHET

I den nylig publiserte rapporten «Når troen tar nye veier...» ser vi nærmere på nyåndelige personer med en kirkelig bakgrunn. Hvorfor har de forlatt et kirkelig miljø til fordel for et nyreligiøst? Og vender de tilbake til faderhuset etter at de har «shoppet» religion på det alternativreligiøse markedet?

Vår undersøkelse omfatter spørreskjemaer til 500 nyåndelige, hvorav 70 prosent er kvinner, samt et utvalg dybdeintervjuer. Den viser at hver femte som er tilknyttet organisasjonen Alternativ Nettverk har bakgrunn fra et kristent miljø – som oftest Den norske kirke. Si-

den begynnelsen av 1990-tallet har Alternativt Nettverk utgjort kjernen i den nyåndelige bevegelsen i Norge. «Nyåndelighet» handler blant annet om interesse for fenomener som reinkarnasjon, astrologi, karma og kanalisering.

Nyåndelige med en kirkelig bakgrunn skiller seg fra andre nyåndelige ved at de er mer positivt innstilt til kirke og kristendom. I denne gruppen ber omkring halvparten daglig og like mange tror på en Gud de kan ha et personlig forhold til. De går sjelden til gudstjenester, men holder som regel fast ved medlemskapet i Den norske kirke. De ønsker ikke å bryte alle bånd til kirken. I rapporten omtaler vi dem som religiøse pendlere. Ofte befinner de seg imidlertid i en permanent mellomposisjon – mellom kors og karma.

Pendlerne. Den norske kirke anerkjennes av pendlerne som en samfunnsinstitusjon som bidrar til å sette åndelige spørsmål på dagsorden. I likhet med andre kirkemedlemmer setter de pris på at kirken er til stede når man trenger den – især ved de store hendelsene i livet. Flere peker også på at kirken er en viktig del av ens nasjonale identitet. En sier for eksempel «Jeg har ikke følt at jeg har hatt noen grunn til å melde meg ut. Jeg ville at mine barn skulle bli døpt. Det er en naturlig del av, hva skal vi si, vår kultur, da.»

De nyåndelige mener ofte at

Den norske kirke er gammel-dags og lite endringsvillig. Likevel har det skjedd noe siden Kirkemøtet i 1999 tok opp temaet «Den åndelige lengsel i vår tid». Mange menigheter har etablert dialog- og samtalegrupper. Sannelige opplevelser preger gudstjenestene i større grad enn før. Men menighetene i Den norske kirke er forskjellige og det tar tid før vedtak på sentralt hold får gjennomslag på lokalt nivå.

I møte. I boken *Gud og hvermann* (2008) beskriver Per Magne Aadnanes hvordan kirken gradvis har endret sitt forhold

«De nyåndelige liker ikke at andre forteller dem hva som er sant og rett. De ønsker å finne svarene selv»

til det nyåndelige. Gjennom 1970- og 1980-tallet var kirkelige aktører stort sett negative til nyåndelige grupper og fenomener. Aadnanes tar blant annet for seg synet på meditasjon, nær-døden-opplevelser og naturmedisin. «Fra demonisering til dialog» heter oppsummeringen av den kritiske analysen. Selv om ikke alle er enig i utviklingen, er det få som hevder at kirken ikke har forsøkt å komme de nyåndelige i møte.

For å vende tilbake til bildet i

tittelen; vil den bortkomne datteren tilbake til det som tidligere var hennes «åndelige hjem»? De religiøse pendlerne i vår undersøkelse er stort sett tilfreds med sin livssituasjon. De skårer høyere enn andre på mål på tilfredshet. Mange opplever det som berikende å kunne øse fra ulike åndelige kilder.

Samtidig blir det feil å beskrive dette som «religiøs shopping» og uforpliktende utprøving av religiøse praksiser og ideologier. De vi har intervjuet fremstår som seriøse i sin søken – de er ute etter et fundament de kan bygge livet sitt på. En beskriver et åndelig kurs på denne måten: «Jeg fikk hjelp til å bearbeide det som lå der helt fra barndommen, ikke minst på det åndelige området. Det har gjort at livet mitt har endret seg totalt.»

Søker ideer, ikke miljøer. Tidligere studier av skifter av religiøs tilhørighet har ofte dreid seg

om å finne styrker og svakheter ved ulike religiøse miljøer. Amerikanske religionsforskere har for eksempel vært opptatt av å finne ut hvilke religiøse miljøer som sosialt sett fungerer best. Vår studie av nyåndelige viser at de ikke er på leting etter det perfekte sosiale miljøet. Det dreier seg først og fremst om en intellektuell søken etter ideer og svar på åndelige spørsmål som de stiller seg. Den åndelige nysgjerrigheten fører like gjerne til at man fordyper seg i åndelig litteratur som at man oppsøker et religiøst miljø.

De nyåndelige liker ikke at andre forteller dem hva som er sant og rett. De ønsker å finne svarene selv. Til tross for at de fremstår som religiøse individualister mangler de ikke kontakt med andre. De religiøse pendlerne er mer sosialt aktive enn andre nyåndelige, men er sjelden medlem av noen bestemt religiøs gruppe. Våre informanter er opptatt av sosiale spørsmål, slik

vårtland

Verdidebatt.no

Søk etter tema og/eller bloggere

Registrer deg

Logg inn

Forsiden ▶ Nyheter ▶ Lyd og bilde ▶ Meninger ▶ Erttanke ▶ A - Å ▶ Valg

Søkeord

Flere tusen debatterer på Vårt Lands diskusjonssider på nettet. Debattantene oppretter sin egen blogg og publiserer sine innlegg selv. Du kan lese hva kjente, meningssterke personer framfører av meninger. Og du kan delta i debatten. Det gjør du ved å enkelt registrere deg på verdidebatt.no. Du må delta med fullt navn. Dette sikrer en saklig og «renslig» debatt. Tjenesten er gratis.

- Kronikker sendes til debatt@vl.no
- Kronikker skal ha maksimal lengde på 6.000 tegn (inkludert mellomrom).
- Legg ved bilde av deg selv.
- Kronikkene skal ha informasjon om hvem skribenten er, temaet, hvilke kilder som er brukt og hvor en kan lese mer om temaet.
- Redaksjonen forbeholder

- seg rett til å forkorte.
- Innsendte manus blir ikke returnert.
- Vårt Land betinger seg retten til å arkivere og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form i avisas eget arkiv eller andre databaser Vårt Land har avtale med.
- Stoffet kan også gjøres tilgjengelig på avisas nettsider.

som miljøvern, omfordeling og svake grupper. Det er en form for sosial individualisme som går ut på at man ønsker at alle mennesker skal få anledning til å utnytte sitt potensial og sine muligheter.

To ulike kulturer. Forskjellen mellom kirkelige og nyåndelige miljøer handler ikke så mye om miljøenes sosiale kvaliteter. Det er på det ideologiske området at avstanden er størst. Både når det gjelder tro, religiøs praksis, religiøs identitet og syn på religiøst-moralske spørsmål er forskjellene så store at vi kan snakke om ulike kulturer.

Sosiologisk sett er det lite som tyder på at de to miljøene vil finne sammen med det første. Et annet moment som taler mot at de nyåndelige vil tilbake til kirken er den pågående institusjonaliseringen som skjer av det nyåndelige feltet. De årlige alternativmessene er blitt et fast innslag i de store byene.

BILDET

1.400 nordmenn møtte opp da det berømte mediet Lisa Williams inviterte døde til show i Oslo konserthus for to år siden. Det er ikke slik at de som skifter religiøs tilhørighet alltid vender tilbake til det som tidligere var deres «åndelige hjem», skriver Kifo-forskerne.

Foto: Erlend Berge

Alternative terapier blir stadig mer utbredt og trekker til seg mange mennesker. For noen år siden ble livssynsorganisasjonen Holistisk Forbund opprettet ved siden av det noe løsere Alternativt Nettverk.

Holistisk Forbund tilbyr egne ritualer ved livets overgangsfaser og vil være et alternativ for åndelig interesserte som ikke føler seg hjemme i etablerte trosamfunn. Foreløpig har Holistisk Forbund under 2.000 medlemmer.

Men det er likevel et tegn på at nyåndeligheten er i ferd med å bli et selvstendig livssyn.

Gi IOC beskjed

Hans Olav Syversen

● Stortingsrepresentant KrF, Oslo

OL I OSLO

De olympiske leker er ikke som andre idrettsarrangementer: De er verdens største idrettskonkurranser, med en spesiell mytologi og ideologi inspirert av den greske antikken, den engelske amatørtenken og av fredsbevegelsen.

Lekene skulle være festivaler til fremskrittets ære, ifølge grunnleggeren Pierre de Coubertin. Lekene skulle vektlegge talent og egeninnsats, fremfor rang og økonomi. De skulle gi moral. Men gjør de det i dag?

Mye tyder på det motsatte. De olympiske leker har blitt et kommersielt underholdningsprodukt styrt med hard hånd av Den olympiske komité (IOC), mens kritiske spørsmål feies under teppet for å skape et inntrykk av at idealene fortsatt skinner.

Olympiske overskridelser. For når OL skal arrangeres i en ny by hver gang, har det sin pris. Ingen andre prosjekter sprekker like kraftig økonomisk som OL, 180 prosent i snitt. Raskere, høyere, sterkere.

Gjelden Hellas pådro seg for å arrangere 2004-lekene, er et av bidragene til at landet i dag i praksis er konkurs.

London trodde lekene ville komme på drøyt 20 milliarder kroner da de ble tildelt arrangementet, prislappen endte på rundt 90 milliarder kroner.

Sotsji-lekene er i en klasse for seg. 300 milliarder kroner er den anslåtte kostnaden, så langt. Til sammenligning kostet BAM-jernbanen gjennom Sibir, som brakte Sovjetunionen i knestående økonomisk, 85 milliarder kroner.

I London-OL var det strengt forbudt å komme i klær med prangende logoer, T-skjorter med politisk budskap, paraplyer, bager eller vesker med konkurrerende sponsorselskaper. Skulle du ta ut penger, kunne du bare bruke VISA-kort, siden VISA er sponsor. Mc Donalds prøvde seg på å få enerett til å selge pommes frites

Lars Gilberg har skrevet en rekke kommentarer om OL og IOC. «IOC ser det som sin oppgave å hindre politiske ytringer mens show og underholdning foregår.

Vårt Land 16.08.13

«Det store flertall er selvstendige mennesker som misliker å bli tilsnakket av idrettsledere som ikke i tide har fått korrigeret sitt selvbilde», skriver Hans B. Skaset.

Vårt Land 02.09.13

på OL-anleggene, men rasende «fish&chips» – briter klarte å stoppe dette.

Skattefritak. Mens vertslanndenes kostnader er enorme, står inntektene ofte ikke i stil. IOC sørger for ekstraordinære skattefritak som sikrer dem selv og sponsorene en stor del av inntektene fra arrangementet. I London-OL tok IOC ut nærmere 30 milliarder kroner

«Men det hjelper ikke uansett hvor mye IOC forsøker å blankpusse fasaden. Den skinner ikke. IOC har forlatt idealene»

i inntekter, på bakgrunn av særlover som britiske myndigheter måtte innføre – om at milliardene ikke skulle beskattes. IOC får ikke bare skattefritak i arrangørlandene, de får også store skattefordeler i Sveits. Der er IOC registrert som en ideell virksomhet, betaler minimalt med skatt og skjuler seg bak et bankvesen som nekter innsyn.

Tvangsflytting. De samfunnsmessige og menneskelige OL-kostnadene er vel så alvorlige. Tvangsflytting av innbyggere som er i veien for anleggene, er nærmest blitt standard. Det har skjedd i Seoul, Beijing og Rio de Janeiro.

I Sotsji bidrar OL til å forsterke elitens plyndring av statens ressurser. Putins barn domsvenn Arkady Rotenberg har alene fått utbyggingskontrakter for 45 milliarder kroner – mer enn den samlede

kostnaden for Vancouver-OL. Tidligere visestatsminister Boris Nemtsov sier at Sotsji så langt har vært en modell for kompiskapitalisme, lovløshet, ineffektivitet og manglende hensyn til natur og mennesker.

Ingen kommentar. Og hva er IOC's kommentar? De har ingen. På samme måte som IOC's aldrende herrer unnlatte å innføre reell nulltoleranse for doping, avviser de all kritikk av OL-arrangementene. I stedet snakker de om idealene. Om fred og fair play. Raskere, høyere, sterkere.

Jeg skulle gjerne trodd på det. Men det hjelper ikke uansett hvor mye IOC forsøker å blankpusse fasaden. Den skinner ikke. IOC har forlatt idealene.

Oslos OL-søknad er isolert sett god på mange måter, men tiden er inne for å gi en klar beskjed til IOC. Et nei fra vintersportnasjonen Norge til å søke vinter-OL nå, er kanskje en beskjed som vil bli forstått hos de høye herrer i IOC og som kan bidra til en positiv utvikling på sikt.

SE VIDEO

• vl.no/video

Olaf Thommessen svarte på spørsmålene til Lars Gilberg og Vårt Lands lesere. Se video i vår netttavis.

DELTA I DEBATTEN

• verdidebatt.no/olaf

Les Olaf Thommessens innlegg «Norge kan endre OL og IOC» i vårt nettforum.

• verdidebatt.no/skaset

Hans B. Skasets svarer Thommessen i innlegget «Ingen tegn til endret IOC».